

VEL'KÁ NOC 2019

Krížová cesta žiakov sv. Augustína na považskobystrickej Kalvárii v marci 2019

**Požehnanú Velkú noc
prajú a do všedných dní
Božiu pomoc a vytrvalosť
v načerpanej milosti
žehnajú Vaši kňazi:**

*Pavol Mazúch, dekan,
Peter Nečeda, kaplán,
František Galváneek,
nemocničný duchovný
a Ladislav Herman, kanonik*

Veľkonočné bohoslužby vo farnosti Považská Bystrica

V našom kostole je veľa miesta. Ste pozvaní!	KVETNÁ NEDEĽA 14. 4. 2019	ZELENÝ ŠTVRTOK 18. 4. 2019	VEL'KÝ PIATOK 19. 4. 2019	BIELA SOBOTA 20. 4. 2019	VEL'KONOČNÁ NEDEĽA 21. 4. 2019	VEL'KONOČNÝ PONDELOK 22. 4. 2019
Farský kostol	7:00		9:00 – krížová cesta na Kalvárii	Boží hrob otvorený celý deň do 19:30	7:00	7:00
Návštevy	8:45	18:30	9:00 – krížová cesta v kostole tiež bude		8:45	8:45
Panny Márie	10:00		15:00 – deti	19:30	10:00	10:00
v Meste	11:15		17:00 – dospelí		11:15	11:15
	17:30				17:30	17:30
Milochov	11:00	18:30	17:00	–	11:00	11:00

Obnova srdca milosrdnou láskou

P. Jozef Šuppa, SJ

V knihe s názvom *Meno Boha je milosrdenstvo* položili pápežovi Františkovi otázku: *Prečo potrebuje naša doba a ľudstvo milosrdenstvo?* Svätý Otec odpovedá: *Lebo ľudstvo je zranené. Toto ľudstvo nesie hlboké rany. Nevie, ako ich vyliečiť alebo si myslí, že sa nedajú vyliečiť. Toto ľudstvo potrebuje milosrdenstvo.*

Dnes si môžeme klásť aj otázku: *Prečo sa toľkí dnešní ľudia obracajú na veštcov?* Taliansky kardinál Giacomo Biffi rád pripomína slová anglického filozofa Gilberta Keitha Chestertona: *Nie je pravda, že kto neverí v Boha, neverí v nič, lebo taký človek začína veriť všetkému.* Ktosi múdro povedal: *V časoch mojej starej mamy stačil spovedník, dnes sa toľko ľudia obracajú na veštcov.* Ľudia hľadajú záchranu, spásu, kde sa dá. No Božie slovo hovorí jasne: V nikom inom niet spásy, iba v Ježišovi Kristovi. Preto k nám dnes zaznieva z prvého čítania: *Vráťte sa k Pánovi a povedzte mu: „Odpusť všetku vinu, prijmi, čo je dobré.“* Posledná kniha Nového zákona nás vyzýva: *Vráťte sa k prvotnej láske!*

Vo verši pred evanjeliom počujeme znova výzvu: *Robte pokánie, kajajte sa.* Máme uznať svoje hriechy, olutovať ich, vyznať pred Cirkvou a rozhodnúť sa stávať sa lepšími. Preto úprimná spoveď má byť najdôležitejšou v prežívaní pôstneho obdobia. Ona je totiž cestou k uzdraveniu nášho srdca. Katechizmus Katolíckej Cirkvi ju nazýva sviatosťou uzdravenia.

Pamätajme však, že robiť pokánie neznamená iba nehrešiť, robiť pokánie znamená predovšetkým milovať. Pán Ježiš nám jasne hovorí, že na konci svojho života budeme súdení z lásky, preto od nás vyžaduje lásku. Vie, že jediný spôsob ako nerobiť zlo, je robiť dobro. Jediný spôsob ako nehrešiť je milovať. Preto dnešné evanjelium chce v našom srdci oživiť to najdôležitejšie, čím možno a čím máme utvárať skutočný život. Chce v nás oživiť lásku k Bohu, lásku k druhému človekovi a lásku k sebe samým. Nič nie je dôležitejšie ako si voľiť to, čo sa Bohu najviac páči, teda voľiť si jeho milosrdenstvo, jeho lásku!

Pôstny čas je pre nás šancou a pozvaním opäť si v osobnom, manželskom, rodinnom či spoločenskom živote oživiť základné pravdy a hodnoty života. Je to čas klásť si celkom osobne otázky: *Čím naplňam svoj život? Nechýba mi v ňom to, čo je podstatné? Usilujem sa počúvaním Božieho slova, modlitbou, skutkami lásky umožniť, aby do môjho života vstúpil Boh, jeho múdrosť, sila, radosť, pokoj, láska, aby môj život bol o zajaživotom?*

Vieme, že utrpenia a nešťastia stretávajú dobrých i zlých, bohatých i chudobných; tých, ktorí sa prevínili, i tých, ktorí nemajú na sebe nijakej viny; tých, ktorí žijú zdravo, ako aj tých, ktorí nedbajú o svoje zdravie. Pravdou však je, že šťastní sú iba tí, ktorí našli Boha.

Pred rokmi vo vojne v Sýrii po výbuchu granátu prišiel Jacques Lebreton o obe oči a obe ruky. Vtedy

Obnova srdca milosrdnou láskou

dokončenie zo strany 1

mal dvadsať rokov a vzbura voči Bohu ho priviedla k ateizmu. Po stretnutí s Martou Robinovou, jednou z najväčších mystičiek, sa vrátil do katolíckej Cirkvi. Oženil sa a mal päť detí. O mnoho rokov neskôr mu jeden z jeho vnukov povedal: *Dedko, ako dobre, že bola vojna, pretože keby jej nebolo,*

**IBA LÁSKA
ZACHRÁNÍ
ČLOVEKA**

**DUCHOVNÁ OBNOVA
29. – 31. MARCA 2019
Farský kostol
Považská Bystrica
P. JOZEF ŠUPPA, SJ**

OBNOVA SRDCA
MILOSRDNOU LÁSKOU

VÝZVA K OBNOVE
SRDCA A DUCHA
ZACHRAŇUJE NÁS
MILOSRDNÁ BOŽIA LÁSKA

KOMU SME PODOBNÍ
V PODOBENSTVE
RADOST Z ODPUSTENIA
LÁSKA ZACHRAŇUJE
ČLOVEKA

nepoznal by si babku, mama by sa nenarodila a nebolo by ani mňa. Jacques Lebreton si prešiel neľahkou cestou života aj pre svoje chyby, ktorých sa dopustil. Vo svojej knihe napísal: *Mojím najväčším omylom v živote bolo, že som sa denne nemodlil, že som sa odlúčil od Boha. Najhorším postihnutím nie je strata očí a rúk; ale odlúčenie sa od Boha. Keby som nebol fyzicky postihnutý, táto veta by nemala v mojich ústach nijaký zmysel. Preto mám právo takto hovoriť, že najväčším postihnutím je odlúčenie sa od Boha.* Dojímavý príbeh tohto

človeka nás nabáda uvažovať o našom práve rozhodovať o šťastí druhých. On nikdy netvrdil, že byť postihnutým je jeho šťastie. Nikdy neodsudzoval matky, ktoré sa boja o osud svojich postihnutých detí. Vždy im iba opakoval, že šťastie nie je vyhradené iba pre zdravých, ale pre tých, ktorí našli Boha.

Božie slovo nám dosvedčuje, že vo všetkých problémoch, ťažkostiach, slabostiach môžeme víťaziť láskou Boha, ktorý nás miluje. Láska je víťazstvom sama v sebe. Lásku síce možno odmietnuť, lásku možno vysmiať, pošpiniť či zraniť, lásku možno dokonca ukrižovať, ale lásku nemožno zničiť, pretože Boh je láska a raz všetko pomíne, len láska nie. Láska je to najkrajšie i najťažšie, ale aj to najdôležitejšie pre zdravý a šťastný ľudský život. Svet a život bez lásky je nezmyselný. Bez lásky nemôže nikto žiť. Iba ona nás môže urobiť lepšími. Dnes všetci volajú po lepších časoch, ale zriedkakedy po lepších ľuďoch. Nikdy nezabudnime, že život nie je nič iné ako rásť v láske a pripravovať sa na večnosť.

A tiež pamätajme, že naše obrátenie sa nezačína zmenou správania sa, ale zmenou myslenia. Naše šľachetné postoje sú dôsledkom našich šľachetných túžob. Vypočujme si svedectvo podnikateľa, ktoré najlepšie ukazuje vnútornú premenu človeka:

Keď som vkladal kľúč od dverí svojho nového auta, všimol som si chlapca, ktorý stál neďaleko a pozorne si obzeral moje nové auto. Podľa oblečenia musel byť veľmi chudobný. *Je to vaše auto?*, spýtal sa ma. *Samozrejme. – Pekné. Koľko stálo?* – *Pravdu povediac ani neviem. – Ako to, že neviete?* – *Daroval mi ho môj brat. – To znamená, že vás nič nestalo?*, spýtala sa s nedôverou. *Áno, bol to*

dar. – Tiež by som chcel... A skôr ako chlapec dokončil vetu, pomyslel som si, že povie: *Tiež by som chcel mať také auto alebo Tiež by som chcel mať takého brata.* Lenže jeho veta znela úplne inak: *Tiež by som chcel byť takým bratom.* Veľmi ma to dojalo. *Môžem ťa trochu povozit' na aute?*, navrhol som mu. *Mám špinavé šaty, zašpiním vám ho. – Netráp sa,* a otvoril som dvere auta. Počas jazdy sa ma spýtal, či by sme mohli ísť okolo jeho domu. Keď sme zastali v chudobnej štvrti, poprosil ma: *Mohli by ste na mňa chvíľu počkať?* – *Samozrejme,* odvetil som. Vbehol do biedneho domu a po krátkom čase sa objavil vo dverách. Na rukách držal malého bračeka, ktorý mal ochrnuté nohy a nebol schopný chodiť. Podišiel k autu, jemne sa ho dotkol a bračkovmu povedal: *Viď, aké je pekné? Raz ti kúpim podobné a pôjdeme si prezrieť svet.* Slzy sa mi tísli do očí. *Nasadnite, už teraz ukážes bračkovmu, aký je svet pekný.* Prešli sme celé mesto a aj mimo neho. Potom sme zastali pred obchodom s hračkami. To bol môj najšťastnejší deň v mojom živote. Odvtedy vnímam svet celkom inak.

A nezabudnime, Bohu nejde o naše skutky, ale o naše srdce. On sa neuspokojí s tým, že robíme dobre, on chce, aby sme boli dobrí. Mať milosrdné srdce neznamena mať srdce slabé, ale srdce naplnené najväčšou láskou, srdce ochotné počúvať Boha a dôverovať mu.

Milosrdný Bože, nedaj, aby sme zabudli, ako veľmi potrebujeme tvoje milosrdenstvo. Nikdy nedopušť, aby nás niečo odlúčilo od tvojej lásky. A prosíme, obnov svojou láskou naše srdce a zmyšľanie a nauč nás byť svedkami tvojej milosrdnej lásky. Amen.

/z duchovnej obnovy farnosti
v pôstnom období 2019/

Štatistika farnosti za rok 2018

V Kostole Návštevy Panny Márie sme mali 126 krstov, 56 sobášov a 26 pohrebov.

V porovnaní s rokom 2017 to bolo menej krstov o 18, viac sobášov o 4. A menej pohrebov - o 44.

V porovnaní krsty-pohreby – presne rovnako – 126 ku 126.

Na birmovke bolo 63 mladých a prvoprijímajúcich bolo 125.

Najčastejšie krstené mená: Adam a Ema. Z toho chlapci: Adam, Jakub, Samuel, Filip. Dievčatá: Ema, Viktória, Kristína, Laura. Objavili sa po jednom aj mená: Eliáš, Jonáš, Fabián.

Riadne zosobášených rodičov malo 70 detí, ale nezobášených až 56 detí.

Do večnosti sme odprevadili zaopatrených 70 zomrelých, ale až 56 nezaopatrených

sviatosťami.

V priemernom veku odchádzali ženy ako 76-ročné a muži iba 70-roční. Mužov zomrelo viac – 72, než žien – 54. Ale aj chlapcov sa narodilo viac – 66, než dievčat – 60.

Zo susedných farností: Na Rozkveti mali 116 krstov, 32 sobášov a iba 11 pohrebov. Na SNP vo farnosti Sv. rodiny mali 46 krstov, 46 pohrebov a iba 11 sobášov. Všade bolo viac pokrstených chlapcov. Na birmovky a 1. sv. prijímania tam majú po – okolo 50 detí.

Ešte priemerný vek, aký mali ženichovia a nevesty v priemere: 31 rokov a 29 rokov.

Dobry Boh nech žehná všetkým, aby v každodennom živote prinášali blahodarné ovocie prijatých sviatostí!

- pm -

MESTO POVAŽSKÁ BYSTRICA
A RÍMSKOKATOLICKÝ FARSKÝ ÚRAD
POVÁŽSKÁ BYSTRICA
POZÝVA NA

**KRÍŽOVÚ
CESTU NA
KALVÁRIU**

**19.4.2019
VEĽKÝ PIATOK**

o 09.00h
začiatok od
I. zastavenia

Skutky nezištnej lásky majú trvalú hodnotu

Mária Kolembusová

Takmer tridsať rokov sa obetavo starala o čistotu Božieho domu v Považskej Bystrici. Každý pondelok zhromažďovala obetavé ženy, aby spoločne čistili kostol po víkendových bohoslužbách. Keďže počet víkendových návštevníkov kostola možno odhadnúť na takmer päťtisíc, je pochopiteľné, že poupratovať potom je viac než potrebné. S vŕcnou vďakou pani Márii, ako aj ostatným spolupracovníckam, prinášame tento rozhovor s blahoželaním k životnému jubileu, za všetkých vďačných, ktorí chodievame do kostola.

Pani Kolembusová, tak ako sa to začalo s touto službou upratovania kostola?

Keď som v roku 1984 odišla do dôchodku, začali sme s dcérou pravidelne upratovať kostol a jeho okolie. Postupne sa k nám pridávali ďalšie ženy, väčšinou sme sa poznali z kostola. Predtým sa upratovalo len sporadicky, my sme z upratovania urobili pravidlo, ktoré sme za takmer 30 rokov služby neporušili. V tom čase sa kostol upratoval len v pondelok, teraz sa upratuje aj v sobotu aj v pondelok. V sobotu upratujú jednotlivé skupiny

podľa rozpisu, naša skupina upratuje vždy v pondelok.

Zaujímavé. A to ste boli počas tých 30 rokov stále tie isté ženy?

Nie, niektoré ženy už odišli k Pánovi do večnosti. Namiesto nich však prišli iné. Spravidla nás upratovalo vždy 8-12 žien.

Odkiaľ pochádzate pani Kolembusová?

Pochádzam z Podmanína, z chudobnej rodiny, vyrastali sme bez otca, rodená som Sovíková. Neskôr som sa vydala za muža, ktorý mal gazdovstvo, na ktorom som pracovala. Potom nám majetok vyvlastnili a musela som ísť pracovať do fabriky. Tam som sa zoznámila s Evkou Dudákovou, ktorá sa neskôr pridala do našej skupiny a dodnes je aktívna nielen v upratovaní, ale aj v iných oblastiach potrebných pre kostol a farnosť.

Ako ste to dokázali udržať toľko žien spolu?

To je možné len s pomocou Božej milosti. Ja som robila to, čo bolo v mojich silách, usilovala som sa byť priateľská a pohostinná, vždy po upratovaní nás čakala káva a koláče, ktoré som deň predtým pripravila. Vždy sme si rozumeli a po upratovaní sme sa spoločne modlili.

Čo by ste ešte chceli povedať na záver všetkým farníkom?

Chcela by som poďakovať Pánu Bohu za tieto pekné roky, že som sa ich dožila a mala kľoko-toľko zdravia, aby som mohla s týmto pomôcť. To je moja radosť. Tiež chcem poďakovať všetkým spolupracovníckam, s ktorými sme sa stretávali pri prácach v kostole. Stále sa stretáme na sv. omši, a to je požehnanie a radosť pre nás všetkých. V modlitbe pamätáme aj na všetkých, čo nás už predišli do večnosti, nech im Pán odmení všetko, čo sa s láskou snažili za svojho života urobiť aj pre dobro a krásu Božieho chrámu. Chcela by som aj pozvať ďalších seniorov. Možno si niekto myslí, že nič netreba. Ale veru, niekedy niet nikoho, kto by pomohol. Boli časy, keď nás bolo málo. Ale ani tak sme neprestali. Nečakali sme na druhých, snažili sme sa vytrvať. A dobrí ľudia sa pridali. Kostol je náš, patrí do našej farnosti. Preto nečakajme na iných, my sa musíme postarať. A robme to s láskou. Pán Boh nás určite najlepšie odmení. A tiež môžeme mať radosť, že si mladší spomenú a pridajú sa. Nech Pán Boh požehná všetkých, čo nejakým spôsobom pomáhajú nášmu kostolu a tým vlastne všetkým ľuďom.

Ďakujeme pekne za rozhovor a tiež želáme veľa zdravia do ďalších šťastných rokov.

Pavol Tomášek

Ochotný poslužiť Bohu i ľuďom dlhé roky aj vo vyššom veku

Kostolník Vojtech Tomáš

Poznáte ho iste, „zviadenia“, pretože je známy z kostola. Totiž už 25 rokov vykonáva kostolnícku službu v kostole Návštevy Panny Márie v Považskej Bystrici. V kalendári sa už bezprostredne priblížilo pekné jubileum osemdesiatpäťky. Nášmu skôr narodenému kostolníkovi Vojtechovi Tomášovi blahoželáme a ďakujeme.

Prezradte nám, ako ste sa dostali ku kostolníckej službe?

Povolanie ku kostolníckej službe súvisí s mojou túžbou študovať na dôchodku teológiu v Bratislave. Na štúdium som i nastúpil, ale vzhľadom na náročnosť cestovania, a po tom, ako som sa o tom poradil s pánom dekanom, mi poradil, že svoje povolanie môžem skúsiť realizovať v kostolníckej službe. S tým som súhlasil a tak sa začala moja služba v kostole.

Od štúdia teológie ste potom upustili?

Nie, celkom som sa toho nezriekol, absolvoval

som 2-ročné korešpondenčné štúdium teológie v Košiciach, so zameraním na biblistiku a Univerzitu tretieho veku v Bratislave, smer Katolícka teológia.

Kedysi ste pôsobili na Základnej škole v Papradne.

Áno. Stretával som sa tam aj s vedením farnosti. Ja som mal s pánom Farárom vždy dobrý vzťah a bez problémov som umožňoval vyučovanie náboženstva. Pochádzam totiž z veriacej rodiny a tento koreň vo mne zostal aj cez obdobie socializmu až doteraz. A teraz som rád, že som sa dožil možnosti slúžiť Pánu Bohu denne v kostole a tak doplniť, čo v minulosti nebolo vždy možné.

Vie sa o vás, že ste častým pútnikom do Svätej zeme. Čo vás tam priťahuje?

Podstatnou pohnútkou sú nezabudnuteľné chvíle prežité na miestach, kde sa narodil, žil a učil náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus, so svojou matkou. Moje cesty boli dôkazom veľkého Božieho milosrdenstva, ktoré mi Boh preukázal. Za to som Bohu nesmierne vďačný. Odovzdať sa celý Bohu tam, kde trpel Ježiš a kde odovzdal Otcovi svojho ducha, len ťažko porovnať s niečím iným.

Viete koľko kilometrov ste prešli z domu do kostola počas svojej 25-ročnej služby?

Vieme že po všetky tie roky za každého počasia ste používali bicykel. Tak čo myslíte?

Tu by som mal ešte menšiu odvahu tipovať. Vy to ale iste budete vedieť vyrátať.

Takže od vášho domu v Kolónii ku kostolu sú 2 km, denne 4 km, ročne 1460 km. No a za 25 rokov je to 36 500 km. Teda cesta okolo celej zeme. A posledná otázka: vaše životné krédo?

Snažím sa držať toho, čo povedal sv. Augustín: Na láske k Bohu a bližným stojí celé sv. písmo. Musíme sa preto v pokore znášať, cvičiť v trpezlivosti a prejavovať si lásku. Je pekné, keď sa nájdú dobrí ľudia, ochotní pomôcť s čím treba pri príprave bohoslužieb a sviatkov. Ako sa hovorí – roboty ako na kostole. A potrební sú pomocníci. Týmto by som im všetkým chcel poďakovať a povzbudiť aj ďalších. Vždy sa tešíme, keď môžeme spoločne poslužiť Bohu i ľuďom.

Na záver: Ďakujeme všetkým obetavým ľuďom, ktorí sa starajú o náš kostol a našu farnosť, a to často bez nároku na nejakú odmenu. Aj o ďalších osobnostiach z nášho chrámu by sme radi priniesli články v budúcich vydaniach tohto časopisu.

Pavol Tomášek

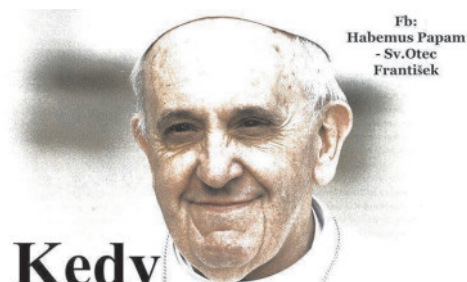
Birmovanci v OZ Dobrý pastier v Kláštore pod Znievom. - Ak sa vylieči duša, telo sa dá rýchlo do poriadku.

Lyžiarsky výcvik Donovaly

Možnosť sv. spovede

Príležitosť k sviatostnému zmiereniu bude ešte v kostole Návštevy Panny Márie v Považskej Bystrici v utorok veľkého týždňa v podvečerných hodinách.

Fb:
Habemus Papam
- Sv. Otec
František

Kedy

si sa naposledy vyspovedal?
Sú to dva dni? Dva týždne? Dva roky?
Dvadsať, či štyridsať rokov?

Ak odvtedy uplynulo veľa času,
nestrácaj ani deň, choď do toho s vedomím,
že kňaz bude dobrý. Je tam Ježiš,
a Ježiš je lepší ako kňazi, Ježiš ťa **PRIJME**.
Prijme ťa s veľkou **LÁSKOU**.
Bud' odvážny a choď na spoveď!

Pápež František

Pripravil Farský úrad Považská Bystrica. Autorský kolektív:
Pavol Mazúch, Pavol Tomášek, Eva Iliášová, Zuzana
Komorášová, Jozef Šuppa, Peter Nečeda, Michaela Haladejová.
Grafická úprava Alfa a Omega. Tlač AB Tlač Žilina.

Prvé sv. prijímanie a birmovanie v roku 2019

Náš priestorňý kostol v Považskej Bystrici ponúka dostatok miesta, preto sprevádzajme naše deti a mládež bohatou účasťou na sv. omšiach. Je žiadúce, aby prvoprijímajúce dieťa sprevádzali čím viacerí príbuzní. Takisto na birmovku sa môže zísť v kostole celá rodina. Mladý človek potrebuje túto oporu spoločenstva. Miesta je dosť. Aj pre ostatných veriacich zostáva ešte dosť miesta v kostole, takže môže byť vhodné zúčastniť sa birmovky alebo prvého sv. prijímania. Slávnosti budú na poslednej sv. omši predpoludním. Ostatné sv. omše zostávajú nezmenené.

Birmovka bude v našej farnosti – na štvrtú veľkonočnú nedeľu – 12. mája. Birmovať príde p. generálny vikár Mons. Marek Hriadel' zo Žiliny.

Prvé sv. prijímanie bude: V nedeľu 26. mája – pre školy: Základná škola sv. Augustína, (Cirkevná), Trojka (Školská) a Päťka (Pod Rozkvetom). Následne v nedeľu 2. júna – pre školy: Jednotka (Nemocničná), Štvorka (Stred).

Pamätajte na našu mládež v modlitbách.

Dve percentá

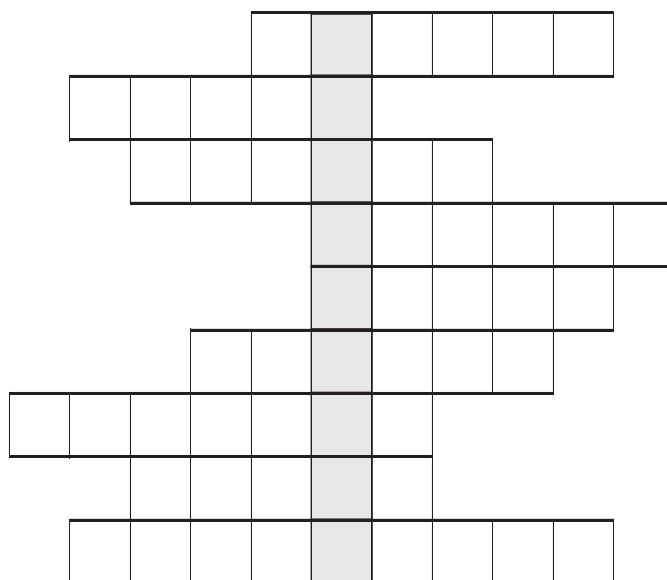
Podporte prácu s deťmi a mladými v našej farnosti a škole prostredníctvom Občianskeho združenia sv. Augustína.

V spolupráci s rodičmi, sponzormi a zástupcom zriaďovateľa začíname výstavbu novej telocvične. Vami poskytnuté finančné prostriedky budú použité na nákup športového vybavenia a zariadenia novej telocvične, ktorá bude slúžiť nielen pre potreby školy, ale aj pre širokú verejnosť.

Údaje o prijímateľovi: **Občianske združenie sv. Augustína, Moyzesova 821/20, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 50614240.**

Tlačivá si môžete stiahnuť na www.zsmoyzespb.edupage.org. Ďakujeme.

V ňom máme (tajnička) skrze jeho krv, odpustenie hriechov, podľa bohatstva jeho milosti

1. Posledná pôstna nedeľa sa nazýva?
2. Na Bielu sobotu sa opäť rozozvučia...
3. Ako sa volá veľkonočná svieca?
4. Mária Magdaléna prišla k hrobu na... (časť dňa)
5. Židovské veľkonočné sviatky
6. Missa chrismatis je omša svätenia...
7. Ježišovu smrť nám na Veľký piatok pripomín liturgická farba
8. Časť evanjelia, v ktorej sa opisuje Ježišovo umučenie
9. Koľko dní trvá veľkonočné obdobie?